

	<b>KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ</b> <b>Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi)</b> <b>Başhekimliği</b>			
	<b>TIBBİ ATIK YÖNETİM PLANI</b>			
Dok. Kod: AY.PL.01	Yayın Tarihi: 23.05.2019	Revizyon No:01	Revizyon Tarihi:10.08.2021	Sayfa No:5

### GENEL BİLGİLER

Sağlık Kuruluşunun Adı	KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Farabi Hastanesi
Adresi	KTÜ Farabi Hastanesi / TRABZON
Telefon Numarası	0462 377 5454
Faks Numarası	0462 325 0518

### İDARİ BİLGİLER

Tıbbi Atık Sorumlusu	Prof. Dr. Celal TEKİNBAŞ
Tıbbi Atık Sorumlusunun Telefon Numarası	0542 622 62 62
Tıbbi Atık Sorumlusunun E-Posta Adresi	celaltekibas@ktu.edu.tr
Sağlık Kuruluşu Yatak Sayısı	800 Yatak
Sağlık Kuruluşu Hasta Sayısı (Kişi/Yıl)	Ayaktan Hasta -556071-2020
	Yatan Hasta -36676-2020
Planın Dönemi	2021 Yılı

### TIBBİ ATIK YÖNETİMİ

#### 1. ATIK MİNİMİZASYONU

##### Tıbbi Atıkların Tespiti, Kaynağında Diğer Atıklardan Ayrı Yönetimi Amacı ile Yapılan Çalışmalar:

- Tıbbi atıkların diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, geçici depolanması, taşınması ve bertarafı esastır.
- Başta doktor, hemşire, ebe, veteriner, diş hekimi, laboratuvar teknik elemanı ve diğer personeller olmak üzere ilgili sağlık personeli tarafından oluşumları sırasında kaynağında diğer atıklar ile karıştırılmadan ayrı olarak biriktirilirler.
- Atık Yönetimi Birimi olarak tıbbi atıkların azaltılması amacıyla hizmet içi eğitimlerde verilmektedir.

#### 2. TIBBİ ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASI VE BİRİKTİRİLMESİ

##### a) Enfeksiyon yapıcı atıkların kaynağında ayrı toplanması ve biriktirilmesi, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

- Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı, orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "DİKKAT! TIBBİ ATIK" ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbalar kullanılır.
- Torbalar en fazla ¾ oranında doldurulur, ağızları sıkıca bağlanır ve gerekli görüldüğü hallerde her bir torba yine aynı özelliklere sahip diğer bir torbaya konularak kesin sızdırmazlık sağlanır. Bu torbalar hiçbir şekilde geri kazanılamaz ve tekrar kullanılamaz. Tıbbi atık torbalarının içeriği hiçbir suretle sıkıştırılamaz, tıbbi atıklar torbasından çıkarılamaz, boşaltılamaz ve başka bir kaba aktarılamaz.

##### b) Kesici-Delici Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması Ve Biriktirilmesi, Bu Amaçla Kullanılacak Toplama Ekipmanları Ve Özellikleri:

- Kesici ve delici özelliği olan atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile siyah harflerle yazılmış "DİKKAT!"

KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan plastik veya aynı özelliklere sahip lamine kartondan yapılmış kutu veya konteynerler içinde toplanır. Bu biriktirme kapları, en fazla ¾ oranında doldurulur, ağızları kapatılır ve tıbbi atık torbalarına konur. Kesici-delici atık kapları dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmaz, açılmaz, boşaltılamaz ve geri kazanılamaz.

**c) Patolojik Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması ve Biriktirilmesi, Bu Amaçla Kullanılacak Toplama Ekipmanları Ve Özellikleri:**

- Patolojik atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, üzerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! PATOLOJİK TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan KIRMIZI RENKLİ PLASTİK biriktirme kapları içinde toplanır. Bu biriktirme kapları, dolduktan sonra kesinlikle açılmaz, boşaltılamaz ve geri kazanılamaz. Fetüs ve uzuvlar patoloji laboratuvarında işlem yapıldıktan sonra yıkanıp defin işlemi yapılmak için morg hizmetlerine gönderilir.

**3. TIBBİ ATIKLARIN TAŞINMASINDA KULLANILACAK EKİPMAN VE ARAÇLAR**

**a) Taşıma Konteynerinin Özellikleri (Ebat, Sayı Vb.)**

- Tıbbi atık torbaları, hastane içinde bu iş için eğitilmiş personel tarafından paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, yükleme-boşaltma esnasında torbaların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay ve sadece bu iş için ayrılmış kapaklı konteyner ile toplanır ve taşınır. Tıbbi atıkların hastane içinde taşınmasında kullanılan konteyner turuncu renkli olup, üzerlerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresi bulunur.

**b) Taşıma Kap/Kovalarının Özellikleri (Ebat, Sayı vb.)**

- Tıbbi atıkların hastane içinde taşınmasında kullanılan konteyner turuncu renkli olup, üzerlerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresi bulunur. Tıbbi atık torbaları ünite içinde bu iş için eğitilmiş personel tarafından, tekerlekli, kapaklı, paslanmaz plastik malzemeden yapılmış, yükleme-boşaltma esnasında torbaların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay ve sadece bu iş için ayrılmış araçlar ile toplanmakta ve taşınmaktadır.

**c) Tekerlekli Patolojik Atık Taşıma Aracı Özellikleri (Ebat, Sayı vb.)**

- Patolojik atık biriktirme kapları tekerlekli tıbbi atık taşıma araçları ile taşınır. Patolojik Tıbbi Atıklar ile diğer atıklar aynı araca yüklenmez ve taşınmaz.

**4. TIBBİ ATIK TOPLAMA EKİPMANLARININ BULUNDUĞU YERLER, TOPLAMA PROGRAMI VE TAŞIMA GÜZERGÂHI**

**a) Tıbbi Atık Toplama Ekipmanlarının Bulunduğu Yerler (Poliklinik, Servis, Laboratuvar vb.):**

- Poliklinikler, Servisler, Üniteler, Yoğun Bakımlar, Diyaliz Merkezi, Ameliyathaneler, Laboratuvarlar, Doktor Odaları, Pansuman Odaları, Görüntüleme Merkezleri, Çamaşırhaneler vb.

**b) Tıbbi Atık Toplama Saati:**

- Tıbbi Atıklar insan ve hasta trafiğinin sakin olduğu sabah 07.00 / 10.00 saatlerinde öğleden sonra 13.00 / 15.00 saatlerinde toplanır.

**c) Tıbbi Atık Taşıma Araçlarının Sağlık Kuruluşu İçerisinde İzleyeceği Güzergâh:**

- A Bloktan alınan tıbbi atıklar asansörle-1. Kata gelerek geçici tıbbi atık depolama alanına taşınır.
- B Bloktan alınan tıbbi atıklar asansörle b blok-2. Kata indirilir. B blok-2. Kattan koridorla A blok-2. Kata gelir. Asansörle-1. Kata çıkartılır oradan geçici tıbbi atık depolama alanına taşınır.
- C Bloktan alınan atıklar asansörle A blok-2. kata orandan asansörle A blok-1. kata getirilir. A blok-1. Kattan geçici tıbbi atık depolama alanına taşınır.
- D Bloktan toplanan atıklar asansörle A blok Zemin kata getirilir. A blok zemin kattan, A blok -1 kata indirilir, oradan da geçici tıbbi atık depolama alanına taşınır.
- E Blok toplanan atıklar asansörle A blok-2. Kata taşınır. A blok-2. Kattan A blok-1. Kata çıkartılır. Oradan da geçici tıbbi atık depolama alanına taşınır.
- Hastane içinde uygulanacak Tıbbi Atık toplama programında, atık taşıma araçlarının/atık taşıyan personelin izleyeceği güzergâh, hastaların tedavi olduğu yerler ile diğer temiz alanlardan, insan ve hasta trafiğinin yoğun olduğu bölgelerden mümkün olduğunca uzak olacak şekilde belirlenir.

## 5. GEÇİCİ DEPOLAMA

### a) Tıbbi Atıkların Geçici Depolama Birimi (Depo, Konteyner):

- Betonarme Depo

### b) Tıbbi Atık Geçici Depolama Biriminin Yeri:

- Tıbbi atık geçici depo alanı hastanemiz A blok güney tarafına konuşlandırılmıştır.

### c) Tıbbi Atık Geçici Depolama Biriminin Özellikleri (Depo/Konteyner Kapasitesi, Konteyner Sayısı, Tıbbi Atıkların Geçici Depoda Bekletilme Şekli (Torba, Kap, Kova, Konteyner İle), Soğutucu Olup Olmadığı vb.):

- Tıbbi Atık deposu betonarme olup en az 2 (iki) günlük atığı alacak kapasitededir. Deponun tabanı ve duvarları sağlam geçirimsiz mikroorganizma ve kir tutmayan malzemeden yapılmıştır. Tıbbi Atıklar turuncu renkli konteynerlerde olup, üzerlerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli **“DİKKAT! TIBBİ ATIK”** ibaresi bulunur. Tıbbi Atık kapısı dışarıya açılır, kapı turuncu renge boyalı, üzerinde siyah renkle “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ve siyah renkli **“DİKKAT! TIBBİ ATIK”** ibaresi bulunur. Depo klima ile soğutulmaktadır. Depo Tıbbi Atıkların geçici depolanması dışından başka amaçla kullanılmaz.

### d) Günlük 1 Kilograma Kadar Tıbbi Atık Üreten Sağlık Kuruluşlarının Tıbbi Atıkların Geçici Depolanması Amacıyla Herhangi Bir Sağlık Kuruluşu İle Anlaşma Yapması Durumunda;

- Tıbbi atıklarımız hastane bünyesinde tıbbi atık geçici depolama alanında depolanmaktadır. TRAB-Rİ-KAB firması tarafından pazar günleri hariç her gün alınmaktadır.

#### d).1 Sağlık kuruluşunun adı, adresi, iletişim bilgileri,

#### d).2 Sağlık kuruluşunun geçici depolama şekli,

#### d).3 Sağlık kuruluşunun görevli personelinin adı-soyadı, iletişim bilgileri,

#### d).4 Yapılan protokol örneği planın ekinde yer alır.

## 6. TIBBİ ATIK TOPLAMA, TAŞIMA EKİPMANLARININ VE ARAÇLARININ TEMİZLİĞİ VE DEZENFEKSİYONU

### a) Tıbbi Atık Toplama Ekipmanları, Taşıma Araçları ile Tıbbi Atık Geçici Deposu/Konteynerlerinin Temizliği ve Dezenfeksiyonu Amacıyla Yapılacak İşlemler:

- Tıbbi atık kovaları ve taşıma araçları günlük olarak temizlenmeli ve 1/10'luk dezenfektanla dezenfekte edilmelidir. Tıbbi atık geçici deposunun kuru olarak günlük temizliği ve dezenfeksiyonu yapılmaktadır.

### b) Görevli Personelin Çalışma Sırasında Kullanılacağı Özel Koruyucu Giysi ve Ekipmanların Temizliği Amacıyla Yapılacak İşlemler:

- Tıbbi Atık toplama personelinin giysi ve elbiseleri ayrı yerlerde muhafaza edilerek haftalık temizliği yapılmaktadır. Herhangi bir kaza veya gerekli durumlarda ayrıca temizlikleri yapılmaktadır.

### c) Dezenfeksiyon Amacı ile Kullanılacak Dezenfektanlar:

- 1/10'luk çamaşır suyu ya da klor tableti suyla dezenfeksiyon yapılmaktadır.

## 7. KAZA ANINDA ALINACAK ÖNLEMLER VE YAPILACAK İŞLEMLER

### a) Tıbbi Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması, Sağlık Kuruluşu İçinde Taşınması Ve Geçici Depolanması Sırasında Oluşabilecek Yaralanmalar İçin Alınacak Önlemler Ve Yapılacak İşlemler:

- Tıbbi atıkların taşınması için görevlendirilen personellere Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun eldiven, çizme, gözlük ve kıyafetler temin edilmiş olup herhangi bir yaralanmaya karşı önlemler alınmış, bu konu ile ilgili de görevli personele gerekli bilgilendirme ve eğitimler yapılmıştır.
- Tıbbi atıkların ünite içinden geçici depolama merkezlerine taşınması, özel ekipman ve eğitimli personel tarafından gerçekleştirilmektedir. Tıbbi atıkların ünite içinden geçici depolama merkezlerine taşınması, özel ekipman ve eğitimli personel tarafından gerçekleştirilmektedir.
- Tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasında oluşacak yaralanma anında yaralanan kişi hemen hastane sistemi üzerinden Kesici Delici alet yaralanması bildirimini yapar. Sonra Enfeksiyon Polikliniğine başvurup gerekli pansuman ve tetanos aşısı olmalıdır. En kısa sürede olayı enfeksiyon kontrol komitesine bildirip “Delici Kesici Alet Yaralanması Bildirim ve Takip Formu” ile kayıt altına alınarak, gerekli kontrollerden geçmek ve takip edilmek üzere İntaniye(enfeksiyon) polikliniğine müracaat etmelidir. Enfekte materyalle temas öncesi ve temas sonrası profilaksi için Enfeksiyon

Kontrol Komitesi gerekli çalışmalarını yapmaktadır.

**b) Tıbbi Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması, Sağlık Kuruluşu İçinde Taşınması Ve Geçici Depolanması Sırasında Oluşabilecek Dökülme-Yayılma Ve Diğer Kazalarda Alınacak Önlemler Ve Yapılacak İşlemler:**

- Bu konular Enfeksiyon Kontrol Komitesine bildirilerek raporlanması sağlanmaktadır. Yaralanmalar “Kesici-Delici Alet Yaralanması Bildirim ve Takip Formu” ile kayıt altına alınmaktadır. Atık Yönetimi Birimi ve Personel Büro tarafından İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında gerekli düzeltici önleyici faaliyetler gerçekleştirilir.
  - Atık ayrıştırmada problem ve dökülme-yayılma olan bölümler tespit edildiğinde Atık Yönetim Sorumlusuna ve Personel Bürosu tarafından tutanakla tespit edilerek Başhekimliğe bildirilmektedir.
- c) Kazaların Kayıt Altına Alınması ve Raporlanması:**
- Meydana gelen kazalar Enfeksiyon Kontrol Komitesine ve Atık Yönetim Sorumlusuna bildirilerek raporlanması ve kayıt altına alınması yapılmaktadır. Yaralanan personelin rutin kan sayımları (Hepatit B- C HIV) yapılmaktadır. Belirli periyotlarda kan sayımları yapılmaktadır.

**8. TIBBİ ATIKLARIN TOPLANMASI VE TAŞINMASINDA GÖREVLENDİRİLEN PERSONEL**

**a) Ad-Soyadı ve İletişim Bilgileri:**

**Adı:** Yavuz Fatih

**Soyadı:** CAN

**Telefon:** 0539 652 41 03

**Adı:** Nuri

**Soyadı:** TOPAL

**Telefon:** 0546 496 57 47

**b) Görev Tanımı:**

- Tıbbi atık taşınması için üretilmiş turuncu konteynır ile servislerden, polikliniklerden, ünitelerden vb. sadece tıbbi atık amblemlili atıkların taşıma şartlarına uygun ağzı sıkıca bağlı etiketi yapıştırılmış ve kilosu makul (6-8kg) ayrıca konteynırın kapağı tam kapanacak şekilde topladığı tıbbi atıkları geçici atık deposuna taşınmasını yapar.

**c) Çalışma Sırasında Kullanılacağı Özel Koruyucu Giysi Ve Ekipmanların Özellikleri İle Bulunduğu Yer:**

- Tıbbi atıkları taşımakla görevlendirilen temizlik personeli çalışma sırasında eldiven, koruyucu gözlük, maske kullanır; çizme ve özel koruyucu turuncu renkli elbise giyer. Taşıma işleminde kullanılan özel giysi ve ekipmanlar ayrı bir yerde muhafaza edilir.

**d) Yetki Belgesi Örneği Planın Ekinde Yer Alır:**

- Yetki belgesi Ek 2’de yer almaktadır.

**e) Bağışıklanma ve Sağlık Kontrolü Yapıldığına İlişkin Bilgi Planın Ekinde Yer Alır:**

- Bağışıklanma ve sağlık kontrolü yapıldığına ilişkin bilgi planın Ek 3’de yer alır.

**f) Eğitimi (Periyodik Eğitim Kayıtları Planın Ekinde Yer Alır):**

- Eğitimi (Periyodik eğitim kayıtları planın Ek 4’de yer alır)

**9. TIBBİ ATIKLARIN STERİLİZASON/YAKMA TESİSİNE TAŞINMASI**

**a) Sağlık Kuruluşunda Oluşan Tıbbi Atıkları, Geçici Tıbbi Atık Deposu/Konteynerden Alan Lisanslı Taşıma Firması (Firma Adı, Adresi, İletişim Bilgileri, Lisans Numarası):**

**Firma Adı:** Evra Enerji Sanayi Ticaret A.Ş Ortahisar

**Adresi:** Kutlugün mahallesi viranköy küme evler no:1/8 Ortahisar

**İletişim Bilgileri:** Tel: 0462 333 38 72 Fax: 0462 333 38 72

**Lisans Numarası:** ATA-34-18

**b) İletişime Geçilecek Firma Sorumlusu (Ad-Soyadı Ve İletişim Bilgileri):**

**Adı:** Duygu Hardal

**Soyadı:** ÖZTÜRK

**Telefon:** 0536 691 3906- 0462 333 38 72

**c) Tıbbi Atıkların Teslim Periyodu**

- Pazar günleri hariç her gün teslim edilmektedir.

#### **10. TIBBİ ATIK STERİLİZASYON/YAKMA TESİSİ**

**a) Tıbbi Atıkların Gönderildiği Sterilizasyon ve/veya Yakma Tesisi (Tesis Adı, Adresi, İletişim Bilgileri, Lisans Numarası, Tesisin Türü):**

**Tesisin Türü:** Sterilizasyon Tesisi

**Tesis Adı:** Evra Enerji Sanayi Ticaret A.Ş Ortahisar

**Adresi:** Kutlugün mahallesi viranköy küme evler no:1/8 Ortahisar

**Lisans Numarası:** ATA-34-18

**b) İletişime Geçilecek Tesis Sorumlusu (Ad-Soyadı ve İletişim Bilgileri)**

Duygu Hardal ÖZTÜRK Telefon: 0536 691 39 06

#### **11. KAYIT TUTMA, RAPORLAMA VE ATIK BEYANI**

**a) Sağlık Kuruluşunda Bir Önceki Yıl Oluşan Tıbbi Atık Miktarı:**

**2020 Yılı Tıbbi Atık Miktarı:** 287446 kg

**2019 Yılı Tıbbi Atık Miktarı:** 295794 kg

**b) Tıbbi Atık Miktarını Kayıt Altına Alma, Raporlama ve Atık Beyanından Sorumlu Personel (Ad-Soyadı ve İletişim Bilgileri):**

**Çevre Görevlisi:** Biyolog Erdal DANACI Tel: 0533 779 05 31- 377 56 76

**Kimya Teknikeri:** Sürekli İşçi Turan İNCE Tel: 0545 332 61 61- 377 56 76

**c) Tıbbi Atık Miktarını Kayıt Altına Alma, Raporlama ve Atık Beyanı (UATF'lerin ve Alındı Makbuzlarının Temini, Saklanması, Doldurulması ve Takibinin Nasıl Yapılacağı, Atık Beyanının Ne Zaman ve Nasıl Yapılacağı):**

- Tıbbi atıkları gün içinde geçici tıbbi atık deposundan yetkili firma tarafından alınmaktadır. MOTAT sistemi üzerinden bildirim yapılır. Ay sonunda MOTAT sisteminden alınan veriler icmal listesi oluşturulup Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirim yapılır.